Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury
Zadanie 3.1 Kompleksowy program szkoleń w zakresie projektowania, budowania i realizacji dostępnej oferty kulturalnej

Autodiagnoza dostępności instytucji kultury

Wstęp/Instrukcja

Dokument wspiera proces analizy zasobów instytucji kultury w zakresie dostępności, zwłaszcza dostępności programu i pracy z publicznością. Jest kluczowy w ramach programu „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury", w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Praca nad autodiagnozą powinna zostać zainicjowana przez zespół skierowany do realizacji zadania w instytucji kultury tak szybko, jak to tylko możliwe. Wysiłek wypełnienia tego dokumentu ma być wspierany przez trenera-tutora podczas sesji tutoringu on-line. W dowolnym momencie i w zakresach wybranych przez zespół projektowy, warto zaprosić do autodiagnozy innych pracowników i pracownice instytucji. Dobrym rozwiązaniem jest zaproszenie do niej osób, które na co dzień nie pracują z publicznością (dbają o czystość, są pracownikami administracyjnymi, kadrowymi czy technicznymi).

Ze względu na obszary, których dotyczy autodiagnoza – w części refleksji powinny wziąć udział osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze oraz pracownicy instytucji, którzy bezpośrednio pracują z publicznością o szczególnych potrzebach i są w stanie przywołać kluczowe zagadnienia czy przywołać opinie publiczności.

Autodiagnoza zakłada procesowe przyglądanie się instytucji. Nie jest możliwe szybkie i intuicyjne wypracowanie odpowiedzi na wszystkie pytania. Zachęcamy, żeby do namysłu nad pytaniami czy zadaniami z autodiagnozy dołączyć dowolne narzędzia badawcze, na przykład obserwację zachowań publiczności z niepełnosprawnościami i osób starszych podczas wydarzeń (więcej o narzędziach badawczych: publikacja Narodowego Centrum Kultury pt. Narzędziownik. Diagnoza w kulturze.
Pomocne może być też dołączenie do autodiagnozy efektów ewaluacji projektów czy działań dostępnych oraz wsparcie całego procesu lekturą, na przykład, raportu o stanie zapewnienia dostępności z 2021 roku.

Pracę nad autodiagnozą dostępności musi poprzedzić lektura Modelu Dostępnej Kultury.

Pełna nazwa instytucji: Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945).

I. ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJEKOMPETENCJE

1. **Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?**
   - **a) Tak.**
   - b) Nie.
   - c) Nie wiem.
2. **W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?**
   - **a) Zarządzenie dyrektora.**
   - b) Ogłoszenie w czasie zebranie zespołu.
   - **c) Mail do zespołu.**
   - d) Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych.
   - e) Nie została ogłoszona.
   - f) Nie wiem.
3. **Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora/koordynatorki do spraw dostępności (lidera/liderki do spraw dostępności, specjalisty/specjalistki do spraw dostępności itp.)?**
   - **a) Tak.**
   - b) Nie.

   Dodatkowe uwagi: Zarządzeniem nr 8/2026 Dyrektora Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945) z dn. 15.04.2026 r. powołano Zespół ds. dostępności, w skład którego wchodzą:
4. **Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?**
   - **a) Tak.**
   - b) Nie.
   - c) Nie dotyczy.

   Dodatkowe uwagi: zespół instytucji został zapoznany z Zarządzeniem nr 8/2026 Dyrektora Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945) z dn. 15.04.2026 r.
5. **Czy dane kontaktowe do koordynatora/koordynatorki dostępności są opublikowane, np. na stronie internetowej instytucji?**
   - a) Tak.
   - **b) Nie.**
   - c) Nie dotyczy.

   Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www):

6. **Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?**
   a) Tak.
   b) Nie.

   Dodatkowe uwagi: Zespół ds. dostępności został powołany Zarządzeniem nr 8/2026 Dyrektora Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945) z dn. 15.04.2026 r.

7. **Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?**
   a) Tak.
   b) Nie.
   c) Nie dotyczy.

   Dodatkowe uwagi: w skład zespołu wchodzą następujące osoby:
   Specjalista ds. projektów (Koordynator),
   Specjalista ds. naukowych,
   Kierownik działu edukacyjnego.

8. **Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?**
   a) Tak.
   d) Nie.
   b) Nie dotyczy.

   Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www):

9. **W jakie prace jest angażowana jest osoba zajmująca się koordynacją dostępności w instytucji?**
   ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
   ☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
   ☐ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
   ☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
   ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
   ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
   ☐ **Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.**
   ☐ **Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.**
   ☐ **Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.**
   ☐ Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
   ☐ Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
   ☐ **Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności**

☐ Nie wiem.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
☐ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
☐ **Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.**
☐ **Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.**
☐ **Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.**
☐ Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
☐ **Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.**
☐ Nie wiem.

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

a) Tak.
b) Nie.
c) Nie wiemy.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

a) Wszyscy pracownicy.
b) Większość pracowników.
c) Nieliczni pracownicy.
d) Nie wiem.

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

a) Tak, wszyscy.
b) Tak, część.
c) Nie.
d) Nie wiem.

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy/współpracowniczki (np. instruktorzy/instruktorki, przewodnicy/przewodniczki itp.)?

a) Tak, wszyscy.
b) Tak, część.
c) Nie.
d) Nie wiem.

13. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza, „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności)					x	Specjalista ds. projektów – koordynator dostępności, Kierownik Działu Edukacyjnego, Specjalista ds. naukowych.
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR WIDZENIA				x		Edukatorzy, Sekretariat
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁYSZENIA				x		Edukatorzy, Sekretariat
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR PORUSZANIA SIĘ					x	Cały zespół pracowników
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR ROZUMIENIA				x		Cały zespół pracowników
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR CZUCIA				x		Edukatorzy

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Szeroko rozumiany savoir vivre, inicjowanie kontaktu z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.					x	Cały zespół pracowników
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR SŁYSZENIA (np. napisy rozszerzone, zlecanie tłumaczeń PJM).				x		Kierownik ds. gospodarczych, Informatyk (zlecanie tłumaczeń PJM na zewnątrz)
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR WIDZENIA (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja)				x		Kierownik ds. gospodarczych, Dział edukacji, Informatyk
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR ROZUMIENIA (np. karty w tekście łatwym do czytania (ETR), materiały w prostym języku)				x		Kierownik ds. gospodarczych, Informatyk, Zespół ds. dostępności
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR CZUCIA (np. przedprzewodnik, informacje o treściach		x				Zespół ds. dostępności

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
wrażliwych, pomoce sensoryczne)						
Umiejętność posługiwania się Polskim Językiem Migowym				x		Jeden pracownik z Działu Naukowego zna język migowy w stopniu komunikatywnym
Umiejętność posługiwania się językiem prostym				x		Edukatorzy, Informatyk, Kierownik ds. gospodarczych
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)		x				Biuro Prasowe, Dział Promocji
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych)					x	Kierownik ds. gospodarczych, Informatyk, Sekretarka, Specjalista ds. projektów. Ponad to, każdy pracownik otrzymał do zapoznania się instrukcję obsługi stanowiskowej pętli indukcyjnej znajdującej się w sekretariacie Muzeum.
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN		x				Muzeum nie posiada procedury ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP)

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Inne (proszę wskazać):						
Inne:						
Inne:						

II. DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA, CYFROWA, INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę Art. 6. Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?**
   a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
   b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
   c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
   d) Nie.
   e) Nie wiem.

   Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

2. **Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) / innych procedur?**
   a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
   b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
   c) Nie.
   d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok aktualizacji IBP, informacje o twórcach itp.): W związku z wynajmowaniem powierzchni w zabytkowej kamienicy Muzeum posługuje się IBP opracowaną i aktualizowaną przez administratora budynku.

3. **Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?**
   Dostępność architektoniczna instytucji opisywana jest w deklaracji dostępności zamieszczonej na stronie internetowej Muzeum

https://muzeumdziecipolskich.pl/muzeum/dostepnosc oraz na stronie BIP Muzeum https://mdplodz.bip.wikom.pl/deklaracja-dostepnosci

4. **Jakie są trzy największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?**
   - ciężkie drzwi w głównym wejściu do budynku
   - kręte schody z poręczą zaczynającą się od trzeciego stopnia i brak poręczy przy ścianie
   - wysoko zawieszony domofon
5. **Jakie są trzy największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?**
   - toaleta częściowo przystosowana dla OzN
   - brak progów pomiędzy pomieszczeniami
   - winda dostępna z poziomu 0
6. **Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?**
   Aktualnie Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu mieści się w wynajmowanym budynku. Zależy nam na przygotowaniu projektu nowej siedziby Muzeum, która będzie w pełni przystosowana dla każdego odbiorcy naszych działań statutowych.
   Ponadto chcielibyśmy podjąć działania na rzecz rozwijania dostępności architektonicznej w naszej obecnej siedzibie Muzeum, mieszczącej się w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 90. W najbliższych miesiącach chcielibyśmy w większym stopniu dostosować toaletę, ułatwić poruszanie się po instytucji za pomocą jasnych komunikatów informacyjnych (np. poprzez oznaczenie pomieszczeń).
   Chcielibyśmy przygotować przedprzewodnik oraz zamieścić na naszej stronie filmik z drogą do Muzeum, aby każdy mógł ocenić czy oferowane przez nas warunki są wystarczające do swobodnego skorzystania z oferty Muzeum.
   Chcielibyśmy także doprecyzować nasze procedury ewakuacji zamieszczając w nich materiały zawierające instrukcje ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.
   Bardzo ważnym dla nas aspektem jest także edukacja pracowników oraz uwrażliwienie ich na potrzeby innych ludzi, dlatego będziemy starać się przeprowadzać cykliczne szkolenia utrwalające i poszerzające wiedzę.
   Chcielibyśmy także nawiązać współpracę z osobami z różnych środowisk i wspólnie przeprowadzić audyt dostępności architektonicznej (np. osoby poruszające się na wózku, osoby starsze, dzieci).
   Pragniemy dołożyć wszelkich starań, aby Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu było miejscem dostępnym dla każdego.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?**
   a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
   b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
   c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.

d) Nie.
e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.):

Raport z audytu dostępności serwisu Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu przygotowany został przez Nautil Sp. z o.o. dnia 24 lutego 2025 r.

2. **Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?**
   Dostępność cyfrowa instytucji opisywana jest w deklaracji dostępności zamieszczonej na stronie internetowej Muzeum https://muzeumdziecipolskich.pl/muzeum/dostepnosc oraz na stronie BIP Muzeum https://mdplodz.bip.wikom.pl/deklaracja-dostepnosci
3. **Jakie są trzy największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?**
   Uwaga: dostępne powinny być również treści intranetu (np. dokumenty używane wewnętrznie).
   - spacer wirtualny zamieszczony na podstronie internetowej Muzeum nie jest dostępny cyfrowo
   - nie wszystkie materiały audiowizualne na naszej stronie posiadają audiodeskrypcję i PJM
   - nie wszystkie dokumenty na stronie są dostępne cyfrowo
4. **Jakie są trzy największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?**
   - większość filmów opublikowanych na stronie Muzeum posiada napisy
   - materiały fotograficzne zamieszczane na stronie mają alt tekst
   - podcasty zamieszczane na stronie mają transkrypcje
5. **Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?**
   Celem Muzeum jest doprowadzenie do tego, aby wszystkie materiały zamieszczane na stronie internetowej były dostępne poprzez bieżące udostępnianie.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?**
   a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
   b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
   c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
   d) Nie.
   e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

Nie dotyczy.

2. **Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?**
   Nie posiadamy opisu dotyczącego dostępności informacyjno-komunikacyjnej i nie udostępniamy takiej informacji publicznie.

3. **Jakie są trzy największe bariery w instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?**
   - brak tabliczek z nazwami pomieszczeń
   - brak przedprzewodnika
   - brak mapy sensorycznej
4. **Jakie są trzy największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?**
   - oprowadzanie po wystawie Muzeum możliwe jest przy udziale przewodnika. Edukator ma możliwość dostosowania omawianej treści do konkretnej grupy zwiedzających. Ma także możliwość operowania natężeniem dźwięku materiałów wyświetlanych na wystawie multimedialnej;
   - posiadamy stanowiskową pętlę indukcyjną w sekretariacie Muzeum;
   - na stronie internetowej Muzeum i BIP zamieszczone są teksty opisujące Muzeum w trzech wersjach: jako tekst odczytu maszynowego, informacja w PJM i tekst łatwy do czytania i rozumienia ETR.
5. **Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?**
   Aktualnie Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu mieści się w wynajmowanym budynku. Zależy nam na przygotowaniu projektu nowej siedziby Muzeum, która będzie w pełni przystosowana dla każdego odbiorcy naszych działań statutowych. Chcielibyśmy zwiększyć ilość dostępnych materiałów w PJM oraz zagwarantować tłumacza PJM na większej ilości wydarzeń.
   W przeciągu najbliższych miesięcy chcielibyśmy lepiej oznaczyć pomieszczenia Muzeum, zawiesić w windzie plan budynku, zamieścić na stronie internetowej przedprzewodnik.
   Chcielibyśmy także uaktualnić Deklarację Dostępności.

III. PROGRAM I WYDARZENIA

1. **Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne? Można wybrać kilka odpowiedzi.**
   - **a) Wystawy i wernisaże.**
   - **b) Seanse filmowe.**
   - c) Pokazy teatralne.
   - d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
   - e) Koncerty.
   - f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: martyrologicznej**
   - h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **i) Spotkania i debaty.**
   - j) Konkursy.
   - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
   - **l) Oprowadzania i zwiedzania.**
   - **m) Wydarzenia okolicznościowe.**
   - n) Inne:

   Dodatkowe pytanie: w jakiej formule (online, stacjonarnie, hybrydowo)?

   Online, stacjonarnie, hybrydowo.

2. **Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości? Można wybrać kilka odpowiedzi.**
   - **a) Wystawy i wernisaże.**
   - **b) Seanse filmowe.**
   - c) Pokazy teatralne.
   - d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
   - e) Koncerty.
   - f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: martyrologicznej**
   - h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **i) Spotkania i debaty.**
   - **j) Konkursy.**
   - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
   - **l) Oprowadzania i zwiedzania.**
   - **m) Wydarzenia okolicznościowe.**
   - n) Inne:
3. **W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?**

Informacje o wydarzeniach organizowanych przez Muzeum zamieszczane są za pośrednictwem portali społecznościowych: Facebook, Instagram, X, LinkedIn, a także na naszej stronie www z wyprzedzeniem ok. 2 tygodni. Komunikacja realizowana jest poprzez posty, infografiki i relacje.

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?
   Wydarzenia przygotowuje i planuje koordynator wydarzenia we współpracy z zespołem Muzeum.
5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?
   Nie.
6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?
   Nie.
7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?
   Tak, pod kątem działań promocyjnych Muzeum.
8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?
   Tak, pod kątem działań promocyjnych Muzeum.

Szczegółowa analiza programu

Zachęcamy do szczegółowej analizy dostępności programu i wydarzeń. W tym celu należy wypełnić poniższą tabelę. Proponujemy uzupełnić ją na dwóch poziomach: 1) dla całej instytucji (tj. w przypadku wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej o dowolnym charakterze, np. w celu podpisania umowy o pracę); 2) dla konkretnych wydarzeń, minimum dwóch (np. koncert i warsztaty plastyczne).

Tabela może być rozszerzana i uszczegółowiana, jak ma to miejsce w załączniku numer 1 do Modelu Dostępnej Kultury (tam poszczególne etapy podróży odbiorcy są rozpisane na zagadnienia).

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
Obszar widzenia	(+) dostępna strona internetowa, (+) zdjęcia i grafiki mają tekst alt, (+) deklaracja dostępności na stronie www, (+) BIP dostępny cyfrowo, (-) część dokumentów zamieszczone jedynie w formie skanów	Nie dotyczy	(+) podczas wydarzeń zawsze któryś z pracowników czeka na uczestników przed wejściem do Muzeum, wskazując drogę, (+) pracownicy służą asystą w	(+) winda od parteru, obsługiwana z asystą, (+) brak wąskich przejść pomiędzy pomieszczeniami, (-) brak identyfikacji pomieszczeń,	(+) oprowadzanie z elementami AD na żywo (+) materiały dźwiękowe na wystawie (np. wywiady, audiodeskrypcja filmów) (-) wystawy nie przygotowane z	(+) możliwość kontaktu z pracownikami poprzez różne kanały (mailowo, telefonicznie, SMS-owo), (-) brak ankiety ewaluacyjnej

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
	(-) w materiałach prasowych dot. wydarzenia brak informacji o dostępności wydarzenia dla OzN,		dotarciu na wydarzenie. (-) wejście do Muzeum jest słabo oznakowane, (-) brak filmiku pokazującego dotarcie do Muzeum, (-) brak przedprzewodnika,	(-) brak planu budynku z legendą (-) słabo oświetlona klatka schodowa,	odpowiednim kontrastem, (-) zaciemnione pomieszczenie wystawowe - bez dostępu światła naturalnego	
Obszar słyszenia	(+) podstawowe informacje o wydarzeniu zamieszczone na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, (+) informacja w PJM o zakresie działalności Muzeum (na stronie www), (-) w materiałach prasowych dot. wydarzenia brak informacji o dostępności wydarzenia dla OzN,	Nie dotyczy	(-) brak przedprzewodnika,	(+) jeden z pracowników jest w stanie podjąć prostą komunikację w PJM, (-) brak identyfikacji pomieszczeń, (-) brak legendy w windzie	(+) transkrypcja podcastów i niektórych materiałów audiowizualnych, (+) możliwość regulacji poziomu dźwięku na wystawie, (+) dodatkowe nagłośnienie (mikrofony), (+) stanowiskowa pętla indukcyjna (na co dzień ustawiona w sekretariacie Muzeum), (+) materiały wizualne wykorzystywane podczas zajęć, (-) słaba akustyka przy większej ilości osób na wydarzeniu z uwagi na konieczność powiększenia sali o pomieszczenie przyległe poprzez otwarcie drzwi na oścież, (-) brak tłumacza PJM na wydarzeniach bez wcześniejszego zamówienia	(+) możliwość kontaktu z pracownikami poprzez różne kanały (mailowo, telefonicznie, SMS-owo), (-) brak ankiety ewaluacyjnej

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
					(-) z relacjami świadków wyświetlanymi na monitorach można zapoznać się jedynie poprzez ich odsłuchanie – brak napisów (-) brak materiałów w PJM na wystawie	
Obszar poruszania się	(-) w materiałach prasowych dot. wydarzenia brak informacji o dostępności wydarzenia dla OzN,	Nie dotyczy	(+) dostępne miejsce parkingowe dla OzN, (+) toaleta dostosowana częściowo dla osób ze szczególnymi potrzebami, (-) brak przedprzewodnika, (-) stromy podjazd do wejścia do Muzeum, (-) ciężkie drzwi wejściowe, (-) domofon do Muzeum zawieszony zbyt wysoko,	(+) brak progów pomiędzy pomieszczeniami i windą (+) winda od parteru) (-) przyciski w windzie zamontowane dość wysoko, (-) poza wydarzeniami brak ogólnodostępnej windy od parteru – otwierana na prośbę, (-) brak identyfikacji pomieszczeń, (-) brak informacji o remoncie parkingu i możliwości zaparkowania w miejscu zastępczym, (-) brak poręczy przy schodach od pierwszego stopnia (poręcz jest od 4 stopnia), (-) kręte schody, (-) słabo oświetlona klatka schodowa, (-) brak legendy w windzie z	(+) możliwość wzięcia udziału w wydarzeniu na wózku, (+) pochylnia na wystawie, (+) alternatywny spacer wirtualny po terenie byłego obozu, (-) brak stabilnych miejsc siedzących z podłokietnikami,	(+) możliwość kontaktu z pracownikami poprzez różne kanały (mailowo, telefonicznie, SMS-owo), (-) brak ankiety ewaluacyjnej

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
				oznaczeniem co znajduje się na poszczególnych piętrach, przyciski bez oznaczenia Braill'em, brak informacji głosowej		
Obszar rozumienia	(+) ETR w zakładce „dostępność", (+) podstawowe informacje o wydarzeniu zamieszczone na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, (-) brak ulotek w bibliotekach, informacji turystycznej itp.	Nie dotyczy	(-) brak przedprzewodnika,	(+) pracownicy podczas wydarzeń noszą widoczne identyfikatory, (-) brak identyfikacji pomieszczeń, (-) brak legendy w windzie z oznaczeniem co znajduje się na poszczególnych piętrach	(+) używanie prostego języka podczas zajęć edukacyjnych, (+) możliwość odwiedzenia wystawy z oprowadzaniem, który dostosuje przekazywane treści do dobiorcy, (+) katalogi z kodami QR (-) brak podręcznej biblioteczki z publikacjami,	(+) możliwość kontaktu z pracownikami poprzez różne kanały (mailowo, telefonicznie, SMS-owo), (-) brak ankiety ewaluacyjnej
Obszar czucia	(+) podstawowe informacje o wydarzeniu zamieszczone na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, (-) brak informacji o elementach wystawy mogących stanowić problem w odbiorze snesorycznym	Nie dotyczy	(-) brak przedprzewodnika, (-) tymczasowa siedziba Muzeum mieści się przy jednej z najbardziej znanych ulic w Polsce, a co za tym idzie w okolicy Muzeum jest wiele reklam, banerów, potykaczy i innych komunikatów oraz zapachów z restauracji, które mogą utrudniać dotarcie do Muzeum	(-) brak identyfikacji pomieszczeń, (-) słabo oświetlona klatka schodowa	(+) możliwość zapoznania się z materiałami edukacyjnymi w sposób bezpośredni – możliwość dotknięcia replik listów, (+) możliwość regulacji dźwięków na wystawie, (-) brak słuchawek wyciszających, (-) brak oznaczenia trigerów w przestrzeni Muzeum, (-) brak możliwości regulacji światła na wystawie	(+) możliwość kontaktu z pracownikami poprzez różne kanały (mailowo, telefonicznie, SMS-owo), (-) brak ankiety ewaluacyjnej
Uwagi ogólne	Wydarzenia nie są promowane na tyle wcześnie, by umożliwić					

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
	zaplanowanie wizyty niektórym OzN.					

IV. PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. **Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?**
   - ☐ **Obszar widzenia**
   - ☐ **Obszar słyszenia**
   - ☐ **Obszar poruszania się**
   - ☐ **Obszar rozumienia**
   - ☐ **Obszar czucia**

2. **Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:**
   - ☐ Pracownicy
   - ☐ Współpracownicy i zleceniobiorcy
   - ☐ Wolontariusze
   - ☐ **Publiczność bierna**
   - ☐ **Publiczność włączona w działania**

3. **Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:**
   - ☐ Zdecydowanie wysoki
   - ☐ **Umiarkowanie wysoki**
   - ☐ Niewyróżniający się / niewidoczny
   - ☐ Umiarkowanie niski
   - ☐ Zdecydowanie za niski
   - ☐ Trudno ocenić / nie wiem

4. **Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?**
   Tak. / Muzeum stale współpracuje z seniorami. Udostępniamy pomieszczenia Muzeum na spotkania kręgów kombatanckich, prowadzimy spotkania świadków historii z publicznością.
   Nie.
   Nie wiem.

5. **Proszę opisać charakter tych relacji (czas trwania, poziom relacji) oraz określić, czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją, a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).**
   - w grudniu 2023 roku pomiędzy Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu a Federacją Kombatanckich Związków Dzieci Ofiar Wojny Rzeczypospolitej Polskiej podpisano porozumienie o współpracy celem realizacji wspólnych celów statutowych;
   - w kwietniu 2025 roku pomiędzy Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu a Stowarzyszeniem Dzieci Wojny w Polsce podpisano list intencyjny celem podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości, popularyzowania wiedzy historycznej oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
   - Muzeum utrzymuje kontakty zawodowe z Panem Janem Gawrońskim społecznym zastępcą Rzeczniczki Praw Dziecka. Pan Jan bierze czynny udział w naszych oficjalnych wydarzeniach.

6. **Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?**
   PFRON, wizyty studyjne EC1 i wizyty studyjne Muzeum Włókiennictwa, Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki, Muzeum Miasta Łodzi, Uniwersytet Łodzki (pod kątem kierunku psychologia i pedagogika), Fundacja Kulawa Warszawa.

7. **Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?**
   - Osoby Głuche i słabosłyszące (posługujące się PJM jako pierwszym językiem): w instytucji najbardziej odczuwalny jest brak systemowych, stałych rozwiązań dedykowanych społeczności Głuchych, takich jak obecność tłumacza PJM "na żywo" podczas wszystkich wydarzeń stacjonarnych, brak wideotłumacza w punkcie obsługi oraz wciąż zbyt mała liczba materiałów wideo w pełni przetłumaczonych na język migowy. Wynika to z barier finansowych oraz specyfiki języka migowego, który wymaga budowania oferty kulturalnej od podstaw pod kątem tej grupy odbiorców,

   - Osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze widzenia: w Muzeum brakuje systematycznego dostępu do tyflografik, przestrzeń nie jest przystosowana do samodzielnego poruszania się przez osobę ze szczególnymi potrzebami w zakresie widzenia np.: brak poziomych ścieżek, brak oznaczeń w windzie językiem Braille'a, brak informacji głosowej w windzie.

   - Osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze słyszenia: nie posiadamy pętli indukcyjnej, którą moglibyśmy wykorzystać podczas zajęć z publicznością. Posiadamy co prawda stanowiskową pętlę indukcyjną, ale nie jest ona wystarczająca dla spotkań wieloosobowych na większej przestrzeni. Jesteśmy w stanie zagwarantować tłumacza

PJM na wydarzeniach „na życzenie", do tej pory nie prowadziliśmy jednak wydarzeń od początku zaplanowanych z udziałem tłumacza PJM.

- Osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze rozumienia: w Muzeum odczuwalny jest brak materiałów informacyjnych i edukacyjnych pisanych w tekście łatwym do czytania i zrozumienia (ETR) oraz brak jasnej, intuicyjnej nawigacji sensorycznej w budynku. Część ograniczeń wynika z możliwości lokalowych i umieszczenia powierzchni Muzeum na trzech piętrach zabytkowego budynku.

V. ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. **Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**
   a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym.
   b) Tak, opracowane od początku jako dostępne.
   c) Nie.
   d) Nie wiem.

2. **Jak oceniana jest przez Państwa liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?**
   a) Dostępnych tekstów kultury nie ma.
   b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności.
   c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
   d) Jest ich „za dużo" – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.

3. **Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?**
   a) Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.
   b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
   c) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
   d) Nie wiem.

4. **Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?**
   a) Tak, online.
   b) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
   c) Nie.
   d) Nie wiem.

5. **Jakie teksty kultury są dostępne?**
   - dla osób z dysfunkcją wzroku i seniorów: pełne opisy alternatywne (ALT) do grafik i zdjęć archiwalnych, mechanizm zmiany kontrastu i wielkości czcionki na stronie (widget dostępności) oraz logiczna struktura nagłówków ułatwiająca czytanie,

- dla osób z niepełnosprawnością ruchową: pełna możliwość nawigacji po portalu za pomocą samej klawiatury (klawisz TAB) z wyraźnie widocznym fokusem (ramką zaznaczenia),
- dla osób słabosłyszących i Głuchych: tekstowe transkrypcje materiałów oraz napisy rozszerzone w publikowanych materiałach wideo, audiodeskrypcja większości materiałów,
- wystawy w formie fizycznej i on-line,
- listy więźniów,
- katalogi wystaw w formie papierowej i on-line.

6. **Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?**
   - bariery technologiczne i brak specjalistycznego oprogramowania: proces tworzenia wysokiej jakości audiodeskrypcji, transkrypcji oraz tłumaczeń na PJM dla dynamicznie powiększających się zbiorów (np. wielkoformatowych dokumentów archiwalnych, relacji wideo) wymaga zaawansowanych narzędzi i systemów informatycznych, których zakup stanowi duże obciążenie budżetowe,
   - przeszkody architektoniczne i przestrzenne: ograniczenia techniczne infrastruktury budynkowej utrudniają pełną integrację stanowisk multimedialnych i tyfloinfografik (map dotykowych) w przestrzeni stacjonarnej instytucji,
   - potrzeba ciągłego podnoszenia kompetencji zespołu: dynamiczny rozwój technologii asystujących wymaga stałego, kosztownego szkolenia pracowników w zakresie tworzenia dostępnych cyfrowo materiałów i standardów projektowania uniwersalnego,
   - brak dostępnej strony internetowej w pełnym wymiarze (aby zapoznać się z tekstem wystawy/katalogu trzeba „przeklikać" do odpowiedniej zakładki, wystawy dostępne w formacie pdf, w małym formacie, powiększenie tekstu nie jest intuicyjne),
   - niektóre z materiałów nie są napisane prostym językiem,

7. **Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?**
   - zajęcia edukacyjne i lekcje muzealne/historyczne: warsztaty prowadzone dla grup zróżnicowanych pod względem potrzeb, gdzie filmy z audiodeskrypcją, napisy oraz cyfrowe odwzorowania wystaw służą jako podstawowe narzędzia dydaktyczne, wyrównujące szanse edukacyjne,
   - wykłady,
   - konferencje,
   - wydarzenia ogólnodostępne (np. Noc Muzeów, spacery).

8. **Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?**
   - układ architektoniczny ul. Piotrkowskiej
   - pomnik Misia Uszatka

Sylwia Wielichowska
Elektronicznie podpisany przez Sylwia Wielichowska
Data: 2026.09.30 00:20:05 +02'00'